

קול מבשר

וואכענבלאטט ערשיינט יעדען דאננערסטאג.

Zweiter Jahrgang No. 27

KOLOZSVAR, Nov. 29 1900.

Concourse werden mit 10 kronen pr. Stelle berechnet, von welche je 8 kronen dem Cultusbeamtenfond zugeführt wird. Anzeigen werden mit 4 Heller pr Wort berechnet.

אין זינער ארט אלליין דאשטעהענער דעם ארגאן פיר קולות ישראל לעהער מלמדים בתורים (י) סופרים רבנים. אייגענטימער אונד פערזאנלעך איבער דעראקטער: יצחק בן ציון ווינישטיין.

יום ה' פרשת ויצא אדרעסע: KÖL MVASZÉR KOLOZSVAR סרייו: נאנערהריג 6 Kronen האלבערהריג 3,50 " פיערטהיערהריג 2 " איינצעלנע טעמער 20 Heller

מה וזה טורף מה, והיה לקלקלה גם שניהם — לא זאת היתה אם איש את אחיו יעזור, לא ידעו ולא ישיחיתו, כי כל אחד כבודו במקומו מונח, כאשר הוא שם, גם אם לא לפי רבבה לא תעלה הבנסתו, היו שקט יחי' ופרנסה תהי' לו, ועיר שם וזעיר שם, אך כי תהי' כל עמל אדם לפיהו, ואל פי אחר לא תבוא. — אולם עולם במנהגו נוהג ומי יעצרונו, לולא השם לבדו, כי יעזור ויגן ויושיע, מי אדון ידינו.

ומה נאמר בנבוכדניזנה, עובדי עבודת כושר, הלא אדונים לאלה, תחת הגלגל יעמדו, וידו רבי' לו, אם גם המה איש את אחיו ידית, למען על מקומו יבוא והשומר צוה ומכיר ומחריש, והרק והבליעל כאשר הוא, רואה את כל אלה, ולכבו ישמן, בראותו שורים מנחמים זה את זה — יבוא לביתו, בלבבו יבזה כל יושבי' דת מהללו, בהרהוריו הלא אנשים פשוטים אוהבי כסף ומזון גם המה כמוני, ואי' להם יתר שאתי' ובכן במדת בלועל, ירמוס ידרוס, וכל איש ישר לעבדו ולאמתו יחשב לו, יפקוד ויצוה יצחק וישורר עליו כמדון בעבדו, ובעבור זה גם בכסף לא יתניהו, — כי למה יתן לעבדו אם לא עבד לו ברכונו? —

ובזה יושפל הכבוד ויטעט הפרנסה מודם לכל שוחט וזובח, (ואחרי כן גם הרב והדיין חלקם יקח) האדון לא יכבדנו, והאדונית יבנו ולעול ולמשיא הוא אם ידוך בקף רגלו על הקרשים היצחקים ברצפת הבית, ומי יגנה מנכסיו אשר רבות עמל עליו, לאיש בזוי ונבזה לו?

ואך נהפוך היתה אם השיחטים אל שכל קרשם יבואו אם איש על מקום הכבוד לא יבא כי אם ברשותו דוקא, לא יסגנו גבול וישינו ארחות חיים, כי כל איש יהודי לא יוכל היות בלי זובה לו, וכל עוד יותר אדון הוא, הוא אוכל בשר יותר, ונצרך בו השוחט

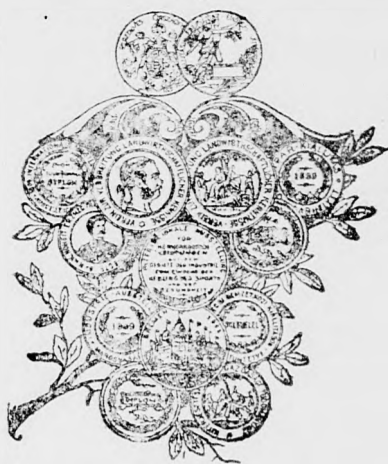
לבו והתפרנסו זה מזה בנמ' ברכות אמרין, כשכאו ישראל אל דוד המלך עיה ואמרנו: עמך ישראל צריכון פרנסה, השיב להם לכו והתפרנסו זה מזה, והם השיבוהו: אין הכור מתמלא מהוליתו — השיב להם לכו ופשוטו ידובם בנדרו. —

המאמר בולו מקשה, מה זה אשר אמר בתחילה לכו והתפרנסו זה מזה, הלא כן ידוע שאין ישראל יכולין להתפרנס אך אם גם שפע עמים יינקו, ומלאכתן נעשית על ידי אחרים גויים גדולים ועצומים למלאכת האבר להרוש ולורוע וללשוש נהושת וברזל אשר הלש כה ישראל למלאכתם אלו — ? ומה השיב להם אחרו כן לכו ופשוטו ידובם בנדרו?

כן הרבי בני אדם, יתאוו על לא להם, כל הון ביתו בון יבנו לו, והמוד עור אשר לרועו ולעמיתו, ולנפת צוף ישתק לו אם יוכל לקחת את הלחם אשר הכירו ינע ועמל עליו לעצמו, הונו ורכושו לשען יזכה.

ובכן גם רעו אשר טרף להם הקו גם הוא לא יהירשו, או אז בו ישוב יונקם נקמתו כבוא מועד, ואם אל חוסמו לא יוכל לו, או ישתוק אפו באחר, יעשוק עמיתו אשר לא הרע לו מעודו, באמרו, הלא חי אנכי העולם (איך מוסס לעבען אויף דיעוער וועלט) אם פלוני גולני והמסני באסם עצור, ולהמו בפני טרף, ואין מי ישקט וירשוענו, מה לי לבקש מקור מוצא פרנסתי אם לא מתוך עושק יבוא, אעשוק גם אני אהמוס אהמוס אטרוף כל אשר תחת ידי יבוא — די אשר אני חי —

ובזה שוד ועושק ירבה, איש את רעהו בעודו כספו יבלענו על הארץ ועל המון, על המחוי ועל הקלקלה בלחם הקלוקל — וכן ותקלקלו כל הפרנסות. זה חוסף



Erscheint jeden Monat am 1-ten. No. 1

Jakob Halász (Fischer) Apotheker KOLOZSVAR.

VORZUGS-PREISLISTE

aus meinem chem. Laboratorium. דא פרייע פערישטעהקען זיך פרייא אב מייער פאבריק אין קילארטאם. מיט דעם שר פערישטעהקען פיר קלוג. מיט 40 העללער טהייערער.

Kilogramm	Hell	עססענין	Kilogramm	Hell	עססענין
8 40		יאגד-ליקער	8 40		אללאש קיטמל
7 40		יעוואיטען-ליקער	9		אלפען קרייטער
12 40		קאפעע	7		אניסעסטע
9 50		קארפאשהענביטטער	8		אבסטיה
7		קירש	6		אניס-ליקער
7		קעוויזן	8		אלטמער
10		קאיערבירן	8		אפיקאיען
6 50		קארן	8		בענעדיקטער
8		קרייטער-ליקער	6		בארטויט טקא
10 40		קיטמל	13		באנעטאט
6		קיטמעלגייסט 30 פראצענט ספרוט	10		Chartreuse
7 40		עססענין	9		ציראקען
7		קירשעוויזן	8		Curacao
7 80		קרויזעמינין	7		טעאבוסטער
6		קרויטערמאנענביטטער	6		מארלסמארקטמייטער
5 80		לאנער בראננטוויין	12 20		טשאמאלאדע
8		לאנדשטורם	7		מאלערמייטער
5 40		מאנענביטטער	12 40		מאפעע
9 60		Marasquin	13		מאנאס פיינע שאטס
8		Mogador	9		אנילענער
6 60		מא-טראנס	12 20		Cacao
5 80		מא-בראננטוויין	5 90		סאליס
8		מאריללען	9 60		קאמפאטקא העכסט
9		נוססליקער	7		מאנענטיקער
6		נעלקען	7		דאמער
8		אוראנשענליקער	6 40		דאפעליטטער
7 60		פאפריקא	6 50		ענליטטער
7 50		פאפערמינין	6 80		איינעמאק-ליקער
6		פאלניש-ביטטער	12		ערדבערעטען (Jarsapinka)
13		פפיריד-בראננטוויין	2 40		עססענין
9 20		פונש-עקסטראקט מיט ציראן	6		פראנטבראננטוויין
12 40		אדער אראנשען-ארומא	6 80		פיערזעקע-ליקער
12 40		פונש-עקסטראקט מיט אנאנס	4 20		פונסעל
12 40		פונש-ארומא עססענין	7 80		פיערערמאפען
5		עססענין	5 80		נעלענער
7 60		פערזימא	10 40		נערהיער-קיטמל
7 20		פאמערמאפען	10 40		גילדוויין
7		רייטמייסטער-ליקער	5 80		נעוויז-ביטטער
32		ראזען	6 40		טרייטטטער
9 20		רוסטופטישין	6		האמבורגער ביטטער
7		עססענין	7 50		הומבער עססע
36		רום-ארומא	9		ליקער
10		רום-קאמפאזיציאן	2 80		האפמאנען-גייסט
6		רום-עססענין קובא, יאמאקא, דע ארמארא אונד בראזיליאנער	6		האפמאנען-ביטטער

פרייע פערישטעהקען זיך פרייא אב מייער פאבריק אין קילארטאם. מיט דעם שר פערישטעהקען פיר קלוג. מיט 40 העללער טהייערער.

איינעמאק-ליקער — פיערזעקע-ליקער — פונש-עקסטראקט מיט ציראן — פונש-עקסטראקט מיט אנאנס — פונש-ארומא עססענין — פיערערמאפען — נעלענער — נערהיער-קיטמל — גילדוויין — נעוויז-ביטטער — טרייטטטער — האמבורגער ביטטער — הומבער עססע — ליקער — האפמאנען-גייסט — האפמאנען-ביטטער

